

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANO főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A város milliói

A költségvetési tervezet, amely legközelebb a tanács elé kerül, jellemző képet nyújt arról, hogy lassanként milyen nagy szervezetté fejlődött ez a város. A bevételi rovat százötven millió leles végösszege, amely a nagyvárad polgárok taxáiból, adókból és a városi üzemek jövedelmeiből keletkezik, arra mutat, hogy bizony meg kell fizetni mindenkinek busásan azt a jogot és azt a különös előnyt, hogy nagyvárad embernek nevezheti magát. — Nehéz elképzelni is, hogy a város ötvenezer kereső polgára honnan fizeti meg a huszonnyolc millió lei taxát, a tizenegy millió lei városi adót, honnan vesz pénzt ahhoz is, hogy a villamosműnek, a vízműnek és a többi üzemeknek majdnem kilencvennégy millió leit juttasson. Mert ezen kívül természetesen még fizetni kell az állami adókat is és még mindig marad egy igen nehezen megoldható probléma, hogy adókon, taxákon felül — élni is kell.

Százötven millió lei annyit jelent, hogy a város minden egyes polgára minden évben 15.000 leiel járul a város bevételeihez. Ebben bele van számítva mindenki, gyerekek, asszonyok, öregek, betegek, munkaképtelenek és állásnélküliek.

A huszonnyolcmillió lei év-taxa annyit jelent, hogy majdnem minden nagyvárad polgár csak taxa címén ezer leit fizet a város pénztárába és ezenkívül még fizeti a tizenegy millió lei rendes városi adót is.

Mindez még nem volna ok a panaszkodásra, hogy ha minden embernek olyan jól menne, mint a városnak. Amint a költségvetés bevételei oldalán látszik, Nagyvárad abban a szerencsés helyzetben van, hogy husz millió leiel több bevételre számít, mint tavaly. Mi egyszerű polgárok bizony nem vagyunk ilyen optimisták. Nekünk számolnunk kell azzal, hogy a keresetünk a jövő évben még inkább csökkenni fog és a viszonyok még rosszabbak lesznek. A különös csak az, hogy ennek dacára mi fizetjük meg a város többletbevételét is, amelyet a pénzügyi osztály biztosnak számít.

Olasz-török háboru előtt?

Ha Franciaország kibékül Olaszországgal

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Az angol sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy Chamberlain angol és Briand francia külügyminiszter legközelebb részletesen megvitatják a francia—olasz viszony kérdését. A Daily Telegraph szerint Chamberlain ismét megkísérli Briand-t összehozni Mussolini-val, mint-hogy az olasz—francia konfliktus végleges elintézését csakis a két miniszter személyes találkozásától lehet remélni.

A Westminster Gazette mindig jólértesült diplomáciai munkatársa azt írja, hogy a francia—olasz határon tényleg nagyszabású csapatösszevonások folynak annak ellenére, hogy úgy a francia, mint az olasz kormány erőlyesen cáfolja a mozgósítás tényét.

A Daily Herald (munkáslap) véleménye szerint a francia—olasz meg-egyeződés csak úgy volna elképzelhető, ha Franciaország biztosítja támogatását Olaszország számára, egy olasz—török háboru esetére, ami természetesen csak akkor volna lehetséges, ha Anglia viszont garantálja, hogy az olasz—török háboruban a legszigorubb semlegesség álláspontjára helyezkedik.

Angol vélemény a lej emelkedéséről

Csak átmeneti jellegűnek tartják — Stabilizálni kell a valutát

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Dimineata értesülése szerint az angol bankárok egyesületének elnöke, Sir John Fergusson, november 10-én Londonban, a bankároknak egy összejövetelén beszédet tartott, amelyben foglalkozott azzal a problémával: hogyan lehetne az aranyalapra való visszatéréssel stabilizálni Európa ingadozó valutáit.

Sir Jon Fergusson örömmel említette meg, hogy a stabilizáció eszméje Európában döntő lépést tett. Dicsérte Sir John Fergusson a belga államot a merész lépésért, aztán Dániát, amely szintén visszatért az aranyvalutához, miután Svédországhoz példát adott neki. Norvégia szintén erre az utra lép.

Miután rámutatott, hogy a nagy európai országok közül csakis Franciaország és Itália

valutája maradt stabilizálatlanul és miután kifejezte azt a reményét, hogy a stabilizáció minél hamarabb sikerülni fog, — ezt mondotta Sir John Fergusson:

— A sajtó értesülése szerint a román kormány a most megnyitott parlamenti ülészakban bejelenteni szándékozik, hogy hajlandó a belga mintára aranyalapon stabilizálni a lejt. Reméljük, hogy ez a hír igaz. Hyen intézkedés minden-nél hathatósabban megerősíti a román hitelt, úgy a bel-, mint a külföldön.

Ugyancsak a lejjel foglalkozik a Financial News — világszerte olvasott hatalmas angol pénzügyi szaklap — egyik legutóbbi számában.

Az angol lap szerint a lej emelkedése „szezombefolyásoknak” tulajdonítható, továbbá azoknak a híreknek, amelyek külföldi kölcsönről és a pénzrendszer reformjáról be-

szélnek. Azt hiszik, írja az angol lap, hogy a lej emelkedése azoknak kívánsága ellen történt, akik az ország pénzügyi politikájáért felelősek, amely politikának célja nem a defláció, hanem a stabilizáció. — Mivel a bankjegy-emisszió maximuma: 21 milliárd lej, kimerült, „a Banca Nationala nem tudja megvásárolni az exportőrök és a spekulánsok által neki felajánlott külföldi devizákat.”

Az eredmény: „a lej időleges emelkedése, ami rögtön megszűnik, mihelyst az exportnak vége.”

Ezután szóról-szóra írja az angol lap:

— Ezek a fluktuációk rendkívül károsan hatnak Románia mezőgazdasági érdekeire. Az export idején a lej emelkedése azt eredményezi, hogy csökken a lejmenyiség, amit a termelők eladott termékeikért kapnak; míg a lej emelkedése nem tartván sokáig, nem valami kedvező befolyással van a román pénz, belső vásárló erejére. Ezért kívánatos, hogy a szezonfluktuációk normális keretek közé szorúljanak. A bankjegyforgalom növelése veszedelmes volna. Másrészt azonban nem lehetne semmiféle kifogást sem emelni a bankjegyemisszió határának átlépése ellen, ha ez az intézkedés egy része volna a pénzügyi reform tervezetének.

A Financial News ezen azt érti, hogy a lej arany alapon kell stabilizálni.

Az albán felkelők Skutari előtt állanak

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból táviratozzák: A Skutari körüli helyzet ismét válságosra fordult. A felkelők nagy erősítésekkel Skutari alá érkeztek, amelynek elestével most már komolyan számolni kell. A térrannai kormány csapatokat indított utnak, amelyek azonban kis számuknál fogva képtelenek az ellenállásra. A felkelők követeket küldtek Skutari prefektusához, akik kijelentették, hogy nem a kormány ellen, csupán Skutari felszabadítása érdekében küzdenek.

Dec.
4
szombat

ROSÉ

**vonósnégyes
egyetlen
hangversenye**

Jegyek Hegedűs Hirlapirodában

Súlyos vád

egy törvényszéki elnök ellen

December 8-án tárgyalja
az ügyet a Semmitőszék

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A lapok sokat foglalkoztak Lascar Davidoglu-nak, a bukaresti törvényszék elnökének rendkívül kínos vesztegetési ügyével. Davidoglu ellen ugyanis az a gyanu merült fel, hogy — mint adókievő bizottsági elnök — a híres Bercovitz-bankháza aránylag jelentéktelen összeget vetett ki, amiért

többmillió alandékot kapott.

Pisán bukaresti bírósági inspektor már befejezte az ügyben a vizsgálatot és december 8-án fogja a Semmitőszék fegyelmi bizottsága felelősségre vonni a gyanúsított törvényszéki elnököt.

Cudalbu igazságügyminiszter most a Semmitőszék fegyelmi tanácsához intézett leiratában kéri, hogy a legnagyobb szigorral vizsgálják meg a dolgot és

állítsák vissza a bírák feddhetetlenségébe és elfogulatlanságába vetett hitet.

Svájci kar- és zseborák KÁLMÁNNÁL

Egy különös váradi házasság története

„Öreg ember nem vén ember” —
Válopör helyett bünpörök legiója

Az itt következő történetet csak tapasztalt, öreg házasságok olvassák el Fiatalember tegye le ezt a cikket, mert könnyen elvesztheti a kedvét a házasságtól, amelynek éppenséggel nem dicsérete ez a történet.

Kezdődött néhány évvel ezelőtt azzal, hogy egy hatvanon felüli váradi ember feleségül vett egy negyvenen felüli ugyancsak váradi asszonyt. Öreg ember nem vén ember: ez a mondás ezúttal csak a menyecskére vonatkozhat. Mert önágyasága alig egy évvel a házasság megkötése után pert indított a házasság érvénytelenítése iránt, azon a címen, hogy a férjében „csalódott”.

A pert, amelyet jogi szóval „megtámadási pernek” hívtak, önágyasága elvesztette azért, mert a törvényszék a keresetet elkésettnek találta.

Igaz is: ha az asszony az embert egy évig kibirta, háttérbe

A házastársak békéjét azonban ez a bírói ítélet nem állította vissza. Önágyasága most már formális válopört indított az úra ellen és pedig azon a címen, hogy az verekedett vele „a kávé miatt”. Az eset úgy történt, hogy önágyasága, aki érzelmeiből ugylátszik egyáltalában nem csinált titkot, egy szép napon kijelentette, hogy reggelire pedig „kávé” nincs. Puntum. Ugyanakkor azonban ömaga szélesen elterpeszkedett az asztal mellett és nagy élvezettel szürcsölgött a jófajta babkávét, amit a szakácsné főzött.

A férj, akiben magas kora ellenére is élt egy kis férfui önérték, ezt persze nem tűrte szó nélkül, sőt talán kézzelfogható érvekkel is igyekezett a kávéhoz fűződő jogait bebizonyítani. A verekedésnek aztán válopör lett a folytatása, amelyből kifolyólag hat havi különlésre utasította a törvényszék a feleket.

A férjüram elköltözött vidékre, az asszony pedig Váradon várta be a hat hónap elteltét. Hat hónap után aztán újból kérte a válás kimondását, a törvényszék azonban — tekintve, hogy a kereset megint elkésett, egy kicsit — megszüntette a pört. A Tábla viszont helyt adott az asszony felfolyamodásának és elrendelte a per folytatását. Az ügy most a Semmitőszék előtt végső döntését várja.

A szóbanlevő házasság történe-

tének azonban még mindig nem értünk a végére.

Néhány héttel ezelőtt az Estilap is megemlékezett egy furcsa éjszakai hajszáról, amelynek hőse egy pörüljárt Don Juan volt, akit is betörőnek néztek és amugy elpüfölték egy kicsit. Nos ez az eset ép a mi házastársainkkal történt meg, úgy, hogy a férj, aki késő este haza akart menni, észrevette, hogy valaki az ablakból az utcára ugrik...

Ezt a kis epizódot csak éppen úgy mellesleg említettük meg, annak kapcsán, hogy az érdekes házastársak a napokban újból találkoztak a törvényszéken, persze, mint kishúgyig menő ellenfelek ismét. Az ügy még abból az időből datálódik, amikor a felek még együtt laktak. Barátságuk ugyan már akkor is kutya-macska barátság volt, mert az asszony, ugyanazzal a gesztussal, amellyel a reggeli kávét megszüntette, elzárta az öreg ember elől a — vánkost.

A kémek királynője

Egy francia gyerek-lány pályafutása

Érdekes angol könyv hagyta el mostanában a sajtót, a mely egy fiatal, csodaszép francia nő — Lujza Bettigny — háborús élményeit írja le. Az akkor alig 16 éves leány a világháború alatt az angol katonai információs osztály alkalmazottja lett és valósággal zseniális kémtevékenységeket teljesített a szövetséges hadsereg számára. Az angol és francia nagyzvezérkar a kémtevékenységeire sokszáz fiatal leányt is alkalmazott, akik között a királynő kétségtelenül a vakmerő, tehetséges és elszánt Lujze Bettigny volt, mégis 1918-ban elérte végzete: az ellenség fogságába került és katonai börtönben halt meg.

A világhírű nő élményeit, barátnője, Charlotte adta ki, aki asszisztense volt. Charlotte kiegészíti a naplót saját élményeivel is. A mindvégig érdeklődő broszúra szerint Lujze Bettigny 1914-ben egy angol ezredes fedezte fel és rábeszélte, hogy lépjen be a kémtevékenységbe. Minthogy a fiatal nő kitűnően beszélt németül, franciául, angolul, olaszul és spanyolul és egyébként is rendkívül tehetséges volt, feladatát zseniálisan oldotta meg. Különösen az 1917. évi nagy német offenzíva idején Foch tábornoknak a szenzációs információk egész tömegével szolgált, amelyek bámulatosan pontosak és megbízhatóak voltak. Az ő utmutatása alapján egy egész csomó német üteget fedeztek fel, a melyek hosszú ideig rejtve voltak a francia és angol felderítő szolgálat kutató szemei elől. Utmutatása alapján a francia tűzcség néhány perc

— Aludjon a kúszóbőn! — mondta villámlo szemmel, mire a szegény öreg feltörte a szekrényt és kivette belőle a vánkost.

— Adja ide — kiáltotta az asszony.

— Nem adom — felelte a férfi és görcsösen szorongatta a kezében a vánkost, amelynek az lett volna a rendeltetése, hogy nyugodtan tudjon rajta aludni.

Szó szót követett és önágyasága nem éppen gyöngéd kezével letépte a férfi melléről az aranyláncot.

— Így ni! — kiáltotta diadalmasan — ha maga elvitté az én vánkómat, én megtartom a maga láncát!

Erre a férj följelentette a feleségét — rablás címen. Az érdekes pert a napokban tárgyalta a nagyváradi törvényszék és — hiszen tényleg nem volt rablás — fölmentette a vád alól az asszonyt.

Folytatódna még tovább is. Mert a jeles házaspárnak még egész sereg pöre folyik a különböző bíróságok előtt. De elég abból ennyi is, mert különben elmegy a kedve a házasságtól annak is, aki ebben a nehéz világban még nősülésre mer gondolni.

alatt teljesen szétlőtte a német nehéz ágyukat.

Az angol és francia hadvezetőség között rendszeres levelezést tartott fenn, amelyet barátnője Charlotte, aki egyszerű parasztleány volt, közvetített. Japáni papirosor, kémiai tintával voltak felírva ezek a jegyzések olyan apró betűkkel, hogy

egy hat négyzetcentiméteres papírlapra háromezer szót tudott felírni.

A németek előtt valósággal hírhedté vált a vakmerő fiatal nő, aki ellen mozgósították az egész titkos rendőrséget. Egy ízben Charlotte a levéllel együtt a német titkos rendőrség kezébe került, azonban a levelet a legalaposabb kutatás dacára sem találták meg nála, mert gyűrűjének köve alá rejtette.

A kémek királynőjének naplója valóságos szenzációja volt az angol könyvpiacnak, mert érdekes betekintést enged a hadvezetés titkaiba.

Új zongorák

olcsóbbak lettek részleteire is.
Használt zongorákat vesznek
Sternbergnél
Telefon 494 Fő-ut 14. 2686-2.

SZÜCS

és szörmeárut

jutányosan szerezheti be

Leichnernél

Str. Ciorogariu (volt Uri-utca) 4.

A Dorian-Filmszínházban

ma szenzációs kettős műsor

Salammbó

Flaubert regénye után 10 felvonásban

Hollywood

8 felvonásos filmdráma

a világ legnagyobb filmvárosában.

Szombat—vasárnap

A TIGRIS BOSSZUJA

Eltemettek egy embert, aki nem volt gyöngébb mint más, csak nem volt erősebb

Nem mentem az urak közé, akik feketét viseltek és kemény kalapjuk mellé sokan közülök alkalmilag kikeményített arcot. — A tömeg őszintébb s érdekesebb. A kétezer gyászoló ember, akik előjttek Nagyváradi zugaiból, mindenfelől a napfényes holdastemplom előtti térre temetni dr. Zigre Aurélt.

Mit tudtak a halott ügyvédéről, kiskereskedők, mechanikusok, tűzőnők, manikűrös és varrókányok? Komoly és kalaptalan háziasszonyok, akik abbahagyták a mosogatást s kézen fogva a gyereket, becsukták, kétszer ráfordítva a konyhaajtót. S aztán gyásszal szívükben egymás mellé sorakoztak. Diákok, levették a kalapjukat s utánna néztek az őszirózsákkal borított koporsónak. Nemrég még proscénium pályájában irigyelték az öregedő urat, aki véleményük szerint minden örömben dúsálga-tott. Két szótalan vendéglős úgy állt a járda szélén lehorgaszva és megtörtén, mintha holnap bekellene az üzletüket zárni. Vagy legalább is, mintha leszállították volna mélypontra az étlap árait. Pedig Aurél már régen nem nyitotta rájuk az ajtót nagy kíséretével s nem is fogja többé.

Két szomszédasszony így beszélt egymáshoz:

— Aldott jó ember volt, ez bizony nem hengegett. Biztos, hogy haragudna, ha látná, hogy a kalap nélküli nőket nem eresztik be a templomba.

Mert csak azok a nők mehetek be hallgatni az énekes misét, akik kalapot viseltek.

— Ő itt van? fordult két ismerős egymáshoz.

Amire ilyen választ kapott:

— Tegnap ő is itt volt, aztán rendelt egy koszorút és visszautazott.

— Igen?

— Igen... Bizonyosan muszáj volt neki.

Bakfisok a koszoruskocsi szallagjait böngészték. Az aranyfelirások ragyogtak a napsütésben. De egysem az volt, amelyet kerestek. A templomajtó egyik oldalán a kartársak várakoztak. Akatáskájuk otthon feledve, egy kicsit topogva mégis, mint a birák szobái előtt. Szokásból, türelmetlenül.

Az ügyvéd ur, aki megvárakoztatja őket, már ott áll az Örök Biro előtt.

— Kit képvisel? szól a méltóságos hang, melytől tovaesőket bennünk hűtlen elhagyásra mindig kész család szeretőnk az élet.

— Önmagam, így a felelet és védelmemre szíven van csak, szavam nincs, mert úgy teremtetted azt Isten, hogy szeressen és örüljön mindennek, ami élet...

Amit a Te magad gyönyörűségére fabrikáltál és azokéra, akik tudnak mit kezdeni ezzel a gyönyörű, megrázó, fenségesen szép ajándékkal. A fagyos nyugalom mezeje a végtelen halál.

Ezt a beszédet azonban kevesen hallották. A rendőrök hát-rebb szorították a kíváncsiakat. Egy könyvelő tudta, hogy elkésik az üzletből, de várt. Azt mondta: Derék ember, sajnálom,

milyen jól tudott élni. Aztán elfátyolosodott a szeme, még hátra volt az étellel a számadása, mely nem akart neki juttatni semmit.

A négy szürke ló felett megcsordult az ostor. A menet megindult. A városi hintók és autók sora után a fiakkerekbe is beszálltak. Egy fiakkeres kezében megreszkett a gyeplő. Ő szokta a nagyságos urat sétakocsizásra vinni. (bl.)

Atmeneti kabát 2967
Bőrkabát Mikádó
Gyermek télikabát

MENDEL

Reg. Ferdinand (Rákóczy)-ut 3

Brilláns gyöngy ékszerek KALMANNAL

Amerikában van a megszökött váradí pékmester

Levelt irt több hitelezőjének és megfenyegeti azokat,
akik feljelentést tettek ellene

Két hónappal előbb adott hírt az Estilap, Friedmann József Schlauch-terti pékmester viselt dolgairol.

Az egyszerű sütdés több százezer lejjel károsította meg hitelezőit és egy nagyobb összeggel zsebében nyomtalanul eltűnt Nagyváradról. A károsultak között lisztkereskedőkön kívül szerepeltek még di-vatkereskedők, szücsök, szabók, sőt magánosok is, akik, midőn Friedmann itthonmaradt feleségétől nem tudták követelésüket behajtani, feljelentést tettek a szélhámos pékmester ellen.

A rendőrség köröző levelt adott ki ellene, de ez az intézkedés ugyálszik már nem érte utól a szemfüles Friedmann, mert mint egyik hitelezőjéhez intézett levelében írja,

„szerencsésen megérkezett” New Yorkba.

Friedmann úgy látszik nem vesztette el humorát, mert levelében részletesen beszámol a hosszú utazás faramalmairól, majd jövő terveiről. New Yorkból Los Angelesba megy tovább és onnan már állandó

címét is közölhetni fogja. Majd megnyugtatta hitelezőjét, — aki úgy látszik a türelmesebbek közé tartozott, — hogy mindazoknak megízelt min-dent, akik nem tettek ellene följelentést. Viszont, — írja fenyegetően — akik meghurcoltak (?) — azok egy banit sem fognak látni.

Végül azzal zárja levelét, hogy hála Istennek, a legjobb egészségnek örvend és reméli, hogy az újvilágban rövidesen egzisztenciát fog tudni teremteni magának.

Kiderül még Friedmann leveléből, hogy a csalásokat tervszerűen követte el és jóelőre gondoskodott arról, hogy ha égni kezd a lába alatt a talaj, könnyen meglóghasson.

Hónapokkal előbb beszerzett egy amerikai utlevelet, a melyre a követség egy a Philadelphiai világkiállításra szóló egy évi érvénnyel bíró tanulmányi vizumot adott. Partra szállásnál szintén nem lehetett semmi baja, mert a károsult cégek jóindulatából tárcájában volt az előmutatásra kötelezett ötszáz dollárról szóló csekk is. Amint Friedmann leveléből

látszik, egészen jól érzi magát és esze ágában sincs hamarosan visszatérni, ahol pedig a hitelezők tömege várakozna rá.

Mint megtudtuk, Friedmann egyik szücsnek is küldött üdvözlöt New Yorkból, s ebben a levélben megírja, hogy a bunda, — amit sohasem fog kifizetni, — pompásan áll rajta és a hajó fedélzetén mindenki — aki nem ismerte — azt hitte róla, hogy egy valódi lord.

ZENEI ZSENI

A kis Grün Rezsín ig yszól az apjához:

— Papa kérem, nem is tudtam, hogy Zerkovitz a legújabb kuplóját Dantonnak ajánlja.

— Ne beszélj bolondokat, leányom. Honnan veszed ezt?

— Hát itt áll a cím alatt, hogy Andante.

Mechanikai és gépjavító üzem!
Vállalom gépek precíz javítását
Bedekovich
Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 17.
Gramofonok szakszerű javítása

UTALVÁNY
KOVÁCS TESTVÉREK NAGYÁRUHAZÁNAK
FÉNZTÁRA SAS-PASSAGE
ezen utalvány birtokosának
50 Lejt
Izét azonnal, ha a cég ugyanakkori vételiigényével 1000 lejni vásárlást igazol.
Oradea 1926 november hó 1-én
KOVÁCS TESTVÉREK NAGYÁRUHAZA
FÉNZTÁRA
Vásárlás előtt némi társulók vevő igazolják hogy ezen utalvány birtokosát van.
Minden utalványt számozunk, hamisítását büntetőjogiilag üldözzük.

BAROCCO

Holnap, pénteken
először

A három istentelen

Charles Vanel legjobb szerepe

Ma csülörlikön utoljára látható az Apollóban

LON CHANEI-el
a főszerepben

Színház

Heti műsor

Csütörtök este fél 9-kor a Heyman szinkörben: Szóktetés a szerályból, a bécsi Volksoper má sodik előadása. Bérletszűnet. Sorozat szám 23.

Péntek este fél 9-kor a Heyman szinkörben: Don Juan, a bécsi Volksoper bucsu vendégjátéka. Bérletszűnetben. Sorozat sz. 24.

Szombat délután fél 4 órakor: Csuda Mihály szerencséje, operett mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 25.

Szombat este 8 órakor: Liliom. Bevezető előadást tart: Kormos Ferenc, C bérlet. Sorozat sz. 26.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Liliom. Egy csirkefogó élete és halála. Munkás előadás. Sorozat szám 27.

Vasárnap délután fél 3-kor: Csókos asszony operett, új szereplőkkel. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 28.

Vasárnap délután fél 6-kor: Délibáb, vigjáték újdonság ötöd-ször. Zahler Erzsébet fellépésével. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 29.

Vasárnap este fél 9-kor: Darázs-fészek, vigjáték újdonság. Bemutató előadás Parlagi Ilonka fellépésével. Sorozat szám 30.

Hétfő este 8 órakor: Darázs-fészek, vigjáték újdonság második-szor. Parlagi Ilonka fellépésével. Sorozat szám 31.

— Szóktetés a Szerályból. A tegnapi este nagy sikerrel bemutatkozott bécsi orr-ai együttes ma, csütörtökön este fél 9 órakor a Heyman szinkörben Szóktetés a szerályból című dalművet. Mozartnak ezt a fölötté bájos operáját játsza el. A bécsi művészek diadalmas erdélyi turnéjukon mindenütt különösebb hatást értek el ennek a dalműnek a remekművek stílszerű előadásával úgy, hogy a mai operai előadás jelentős eseménye marad városunk kulturéletének. A mai előadásra citromsárga színű jegyek érvényesek.

— Liliom. Egy csirkefogó élete és halála. A szerda este nagy sikerrel bemutatott Liliom, egy csirkefogó élete és halála, Molnár Ferencnek, a legpozitívusabb és igazi világsikert aratott színműve szombaton este újra színrekerül a színházban. Ez az előadás C bérletben megy. Az előadást ezúttal is Kormos Ferenc írónak értékes konferansza fogja bevezetni.

— Darázs-fészek. Nagy ambícióval készül a társulat prózai személyzete a Darázs-fészek vasárnapi bemutatójára, amely egyúttal alkalmat fog adni közönségünknek hogy egy kivételes tehetségű művészlánnyal, Parlagi Ilonkával is megismerkedjék, aki e darab keretében fog először a színpadra lépni. Az eddigi próbákból következtetve ez a debütáló legnagyobb sikerrel fog járni. Az előadáson a prózai személyzet java erőin kívül Simon Évi, a társulat új szubrettje is részt vesz.

— Csókos asszony. Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a Csókos asszony operett repríze lesz a színházban, mérsékelt helyárrakkal mellett. A mulatságos cselekményű és pompás zenéjű operett felújítását nagy érdeklődéssel fogadja a közönség.

MI LESZ A LAKBÉRTÖRVÉNNYEL?

Országos kongresszust készít elő a váradi lakbérlet szövétsége

A teljes tájékoztatás és az ezzel kapcsolatos jogi bizonytalanság, amely a bérleti viszony terén ezidőszert uralkodik, arra kényszeríti a nagyváradi lakásbérlet szövétséget, hogy új akciót indítson a bérletek meghosszabbítására érdekében. Ezért december hó 17-ére országos kongresszust készít elő a szövétség, amelyen rá akarnak mutatni arra, hogy a mai

viszonyok közt teljességgel képtelenség volna a lakások felszabadítása.

A kongresszus, amelyen egész Románia társzövétségei is képviseltetni fogják magukat, erélyes manifesztáció kíván lenni a lakások felszabadításának tervével szemben és követelni fogja a bérleteknek legalább újabb 3 évre való meghosszabbítását.

SPORT

Készülődés a vasárnapi labdarúgó-derbyre

Csaknem egyforma eséllyel indul mindkét csapat

A Nagyváradi Estilap eiszónék adott hírt arról a páratlan sportattrakcióról, amely mellett minden egyéb szenzáció valóban eltorpül. A NAC—Törökvis mindenkor találkozája hihetetlen tömegeket szokott megmozgítani és misem jellemzőbb a vasárnapi összecsapás jelentőségére, hogy ma, amikor még alig fogtak hozzá a jegyek árusításához, a jobb helyeket pillanatok alatt szétkapkodták. Hogy a rendező egyetlek a közönség kényelméről megfelelő módon gondoskodhassanak, úgy az, mint minden nagyobb mérkőzésnek eddig is szokásban volt, a tribün előtti részen a pályán belül is lesznek fentartott helyek. Egyszóval a váradi labdarúgó-derby külső képe valóban impozáns lesz.

A NAC és a Törökvis taborában persze egyébről sem esik mostan szó, mint a vasárnapi nagy mérkőzés esélyességéről. Kétségtelen, hogy mindkét csapat lehető legjobb összeállításban fog szere-

pelni és az intézők távirati behívót küldöttek a vidéken tartózkodó játékosok után. A Törökvis Csomagot, a NAC pedig Ströck Albit rendelte haza, tehát bizonyos, hogy a csatársorokban nem kell pótlásról gondoskodni. A védelmek és a fedezetsor is tökéletes, úgy, hogy a szezon legizgalmasabb, le legszebb meccsét is vasárnap fogják lejátszani.

Hallottunk már nagyobb összegű fogadásokról, viszont — ismerve az erőviszonyokat, — véleményünk szerint eldöntetlen eredmény lenne a legmegfelelőbb.

Gyermekeknek

ernyők, gummizások, szakszerű javítások 2868

Szöke Miklós gyermekköci

üzemében

Piața Unirii 16.

Saguna (Kapucinus-utca sarok).

x Hencserek részletre Mansberg-nél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

Utlevélre
vizumot
leggyorsabban
elintéz
a
HEGEDÜS
HIRLAPIRODA
Telefon:
458.

MOZI

A Dorian-Filmszínház heti műsora:

Csütörtök: Kettős műsor! Salambó, 10 felvonás. Flaubert regénye után. Főszerepben Jeane Balzac. Hollywood, 8 felvonás. Főszereplők: Pola Negri, Charlie Chaplin, Betty Compson, Mack Sennet, Cecil B. de Mille stb.

Péntek: Kettős műsor! Salambó 10 felvonás, Hollywood 8 felvonás. Szombat, vasárnap a Dorian filmszínházban a Tigris bosszúja, kalandor film 14 felvonásban.

Szombat, vasárnap a Passage mozgószínházban a Szent rabin, Kalandor film 16 felvonásban 10 és 15 leies helyárrakkal.

— Salambó, amelyet ma mutat be repríz műsor keretében a Dorian-filmszínház, a budapesti Renaissance filmszínházban már hetek óta a legnagyobb siker mellett fut, s annak dacára, hogy a filmet egyéb mozgószínházak már lejátézták, még mindig műsoron kell tartani, mert a darab nézőközönsége napról-napra gyarapszik és a film nyújtotta ragyogással és élvezettel nem bírnak betelni. Tekintve, hogy nálunk e darab annak idején csak rövid ideig volt műsoron, a Dorian-filmszínház igazgató-sága kedves meglepetéssel szolgál akkor, amikor ezt az úgy irodalmilag, mint művészileg jólismert filmet a „Hollywood” című 8 felvonásos darabbal együtt műsorra tűzte. A 18 felvonásos műsor csak ma és holnap látható az 5, 7 és 9 óras előadásokon.

— Az Apolló mozgó ma, csütörtökön vetíti utoljára „Barocco” című hatalmas Atlantik slágerfilmjét, amely az eddigi előadásokon a legszebb siker jegyében ment mindig. Holnap, pénteken Lon Chaney legújabb filmjét vetíti az Apolló, a „Három istentelent”. A Notre damei toronyőr, az Opera fantomja és a Megpöfözt főszereplője ebben a darabban újra egyéniségéhez és kiváló művészetéhez méltó szerephez jutott, amely feltétlenül gyarapítani fogja a sok elismerést, ami nevéhez fűződik.

Heyman szinkör

Csütörtök 4 és 6 órai kezdettel a Fekete kalóz.

Péntek 4 és 6 órai kezdettel a Fekete kalóz.

— A Fekete Kalóz. Kacagó jókedv uralja a nézőteret a Fekete kalóz című film előadásai alatt és ez érthető is, amikor Dorothy Gisch és Nita Naldi a főszereplői e 9 felvonásos filmnek, mely még csak ma és holnap lesz a Heyman-Szinkör műsorán 4 és 6 órai előadásokban.

Rosé vonósnégyes

A bécsi népopera együttesének megnyitó-előadásáról

(Mozart: „Figaró lakodalma“)

A bécsi népopera együttese a Figaró lakodalma c. vígoperában mutatkozott be tegnap a Heyman szinkör deszkáin. Bár nem egészen elsőrangú társulattal állunk szembe, mégis örömmel állapíthatjuk meg, hogy stílusos, jól előkészített előadást kaptunk, melynek fő s mellékszereplői mindannyian a helyükön vannak.

Néhány szót magáról a műről: Aligha találunk ellentmondásra, midőn azt állítjuk, hogy Figaró lakodalma minden idők legsikerültebb, legkövetkezetesebb vígalmúve. Mozart Daponte szövegkönyvének cynikus részein túltette magát s ilyformán sikerült neki a librettó, kissé brutális vonásait bájosakká s játékiakká varázsolni, a szorrukat pedig a benső meghatottság és elérzékenyülés zománcával övezni. Még napjainkban is gyakran firtatják azon, — az idők folyamán erősen elcsépett — zenei problémát, miszerint Mozart zenéje inkább olasznak, mint németnek nevezhető-e? A leghivatottabb kritikusok döntése szerint a mester operazeneje stílusában bár olaszos jellegű, de bensőjéből, egyéniségének legmélyéből mégis csak a német zenei idióma leghibebb megnyilatkozásai fakadnak fel. Azt sem szabad viszont feledni, hogy Mozartnak a saját korához csak éppen oly kevés köze volt, akár Bach Sebestyénnek a magáéhoz, tehát Mozartnál „rokoko-cikornyákról” beszélni éppen oly felületes és művésziellenes dolog, mintha a hazafiságot a művészet szemléletébe keverik bele.

A Figarót Don Giovanni-val szokták szembehelyezni, amidőn is előbbi vigjátéknak, utóbbi pedig szomorujátéknak minősítik, jóllehet a grófné áriái, de a műben előforduló egyéb áriák is az elképzelhető legkomolyabb hangulatúak, amíg Don Giovanni-t maga Mozart dramma giocoso-nak (víg drámának) nevezi és annak igen vidámjellegű befejezést is adott, csak hogy ezen eredetileg komponált vidám megjelenetet a legtöbb színpadon elhagyják, illetve arról nem vesznek tudomást.

Kitűntek: Almaviva szerepében a széphangu igen jó megjelenésű és megnyerően alakító Tauber Ernő, Suzanna szerepében Musil Klára kamaraénekesnő. Force majaur-kért felemlítendő, hogy a címszerep személyesítője, a Bécsben is jóhírnévnek örvendő Bandler Rezső, autoutazása közben erősen meghűlt, s rekedtsége az előadás folyamán oly rohamosan elhatalmasodott, hogy az utolsó felvonásban már helyettesítésre szorult, mi annál is inkább felelté sajnálatos volt, mert Bandler a társulat dísze, igen rutinos, jeles, izléses baritonista. A beteg Gruber karnagy helyett Lieger karmester dirigálta a Városi Színház zenekarát, mely egy próba után igen tiszteletreméltó teljesítményt produkált.

Érdeklődéssel várjuk a Szökte-t s Don Giovanni-t!

Guttman Miklós.

Dr Bárdos József
órás üzlettel Bul. Reg. Ferdinand 24-a sz. alá (Sztaroveszky-utcával szemben) helyezte át

A váradi expressz balesete

Kettészakadt az expresszvonal és két óra hosszáig vesztegelt a Brassó--Predeal közötti alagutban

Bukarestből ma visszaérkezett nagyváradi utasok egészen különös vasúti baleset hírért hozzák.

A nagyváradi—bukaresti expresszvonal, amely hétfőn délután indult el Nagyváradról, kedden a kora hajnali órákban, alighogy elhagyta Brassó vidékét és közeledett Predeal állomása felé:

a nagy alagútban hirtelen kettészakadt

és csak a vonatvezetőszemélyzet éberségén és ügyességén mulott, hogy nem történt súlyosabb katasztrófa.

Amikor az expresszvonal hirtelen, váratlanul csörömpölve megállt s a félelemtől felriadt

utasok észrevették, hogy a világtól teljesen elzárva, egy hosszú alagút közepén vannak, páni félelem tört ki rajtuk, mindenki attól félt, hogy valamelyik irányból még egy vonat futhat be az alagútba s akkor menthetetlenül odapusztul mindenki.

Több utas kétségbeesve ugrott ki a vonatból s ezek mind meg is sebesültek, nagyrésztük fejsérülést szenvedett, belevágódta az alagút kőkövibe.

Fokozta az izgalmakat az, hogy a vonat kettészakadása után pár perccel az egyensúlyi helyzetbe került szerelvény közepéről

borzalmas recsegés-ropogás, csörömpölés hallatszott:

gás, csörömpölés hallatszott:

az étkezőkocsi egész berendezése szinte pozdorjává zuzódott a lökések következtében. Az összes üveg és porcellán-felszerelések összetörték.

Az expressz-vonat személyzete gyalog indult segítségért Brassó és Predeal felé is, körülbelül két óra múlva meg is érkezett egy-egy segélyvonat, amelynek személyzete azután nagynehezen összekapcsolta és kivontatta az alagútba szorult expresszvonalat.

A baleset miatt az összes vonatok három órai késéssel érkeztek kedden Bukarestbe.

Százötven millió lej lesz Nagyvárad 1927. évi bevétele

Tizennyolc millióval emelkedett az előirányzat

Nagyvárad város pénzügyi osztályán már hetek óta szorgos munka folyik, hogy az 1927. évi költségvetést mihamarabb tető alá hozzák. Benedek Aladár, a pénzügyi osztály főnöke és Klintók József főszámvevő tegnap állították össze a költségvetés bevételi előirányzatát, amely az ideivel szemben

tizennyolc millió lej többlettel zárul.

Ez a jelentékeny többlet jórészt az üzemek jövedelmének remélt emelkedéséből származik. Így magánál a villamos-

műnél az 1926. évi 49,119.141 lej 50 bani bevétellel szemben 1927-ben 66,904.788. tehát csaknem tizenhét millióval van több előirányozva, viszont a szigorúan vett városi költségvetési bevételek végösszege az idei 56.751.805 lej és 86 banival szemben, jövő évben 53.91.704 lej és 53 baniban, tehát majdnem három millió lejjel kevesebbre irányozták elő.

A tervezet szerint, — amely már a tanács legközelebbi ülésén tárgyalásra kerül — az egyes bevételi tételek a következő jövedelmekből származnak:

Rendes bevételek:

I. Különböző adókból és az államtól — — — — —	11.105.514 lej 71 bani
II. Taxákból — — — — —	28.813.000 lej — bani
III. Városi ingatlanok jövedelme — — — — —	6.043.252 lej — bani
IV. Tökek (Betétek) jövedelme — — — — —	316.385 lej — bani
V. Az egészségügyi alkalmazottak és azok dologi kiadásainak megtérítése címén — — — — —	449.000 lej — bani
VI. Különböző bevételek címén — — — — —	5.401.497 lej — bani
VII. A villamosmű bevétele — — — — —	66.904.788 lej — bani
VIII. A víz és csatornázási üzem — — — — —	16.007.831 lej — bani
IX. Köztisztasági üzem és gépgyár — — — — —	11.449.331 lej — bani

Rendkívüli bevételek:

X. Rendkívüli bevétel — — — — —	804.355 lej 82 bani
XI. Községi legelő — — — — —	297.020 lej — bani
XII. Rimanóczy alaptól — — — — —	609.000 lej — bani
XIII. Csesztivó-Dudek alaptól — — — — —	35.800 lej — bani
XIV. Bottó Ferenc alaptól — — — — —	20.880 lej — bani
XV. Mihály herceg alaptól — — — — —	6.000 lej — bani

Az összes bevételek tehát — — — 148.263.554 lej — bani

tesznek ki.

Hogy a közel százötven millió bevéttellel szemben mennyi lesz a város és az üzemek kiadása, azt jelen pillanatban még nem lehet tudni. A pénzügyi osztály és a számvevőség az egyes ügyosztályok és üzemek jelentése alapján az erre vonatkozó tervezetet most készülni összeállítani.

A kiadási tételek ismerete után lehet majd megállapítani: mennyire reális a város költségvetése, de minthogy a költségvetés kiadási tételei rendszerint a bevételi tételekhez szokott igazodni, valószínű, hogy jelentős maradvány nem fog mutatkozni a jövő évi költségvetésben.

Mária királyné utban hazafelé

Newyorkból jelentik: Mária királyné Ileana hercegnővel és Miklós herceggel együtt, tegnap elutazott Amerikából. A newyorki kikötőben felvirágozott hajó várta a királyi utasokat, akiknek hajószállását többszáz ezer főből álló lelkes közönség nézte végig. A buszusnál Newyork állam, és az Unió képviselői, valamint Kretianu, washingtoni román követ üdvözölte a királynét, aki meleg szavakkal köszöntö meg a szíves fogadtatást, amelyben az Egyesült Államokban része volt. A zenekar a román himnuszot játszotta s a királyné hajója megindult Európa felé.

x Parlagi Ilonka vasárnap este mutatkozik be a Darázsfelek premierjén.

MAI CSELEDEK

Cseléd: Sajnos, ma csak piritóst adhatok reggelire. Tegnap este eltettem három libacombot a spájzba, de az éjjel kettőt megévt a macska és csak az enyémét hagyta meg!

Heyman szinkör

Ma és holnap a

Fekete kalóz

9 felvonásos vígjáték és a

Heyman híradó

Jön:

Jön:

A feledés országútján

Főszereplő: Hella Moja

Vasárnap 11 órai kezdettel

nagy maliné

Newyorki banditák

Főszereplő: HARRY HILL

10 leles helygárak

Dr Bucico Coriolán nagybeteg

Konziliumot hívtak össze
sze betegágyához

Dr Bucico Coriolán amióta elhagyta a polgármesteri állást, nem avatkozott politikai kérdésekbe, Arad melletti birtokán gazdálkodik.

Tegnap este terjedt el a városban a hír, hogy dr Bucico Coriolán nagybeteg. A volt polgármester nagyszámu barátai és ismerősei mit sem tudtak dr Bucico Coriolán aggodalmas állapotáról, hiszen a volt polgármester néhány nappal ezelőtt még egészen jól volt s nyoma sem látszott rajta a lappangó kórnak.

Dr Bucico Coriolán betegségének oka egyelőre még az orvosok előtt titok. Dr Konrád Béla és dr Pollatsek orvosok kezelik, akik

ma a pontos diagnosztika végett ismét konziliumot hívtak össze.

Megkérdeztük a volt polgármester aggódó nejét, aki először így fordult hozzánk:

— Hát magukat még érdekli az uram?

Dr Bucico Coriolán az éjszakát igen rosszul töltötte, magas láza van és fájdalmakat érez. Az eddig ismeretlen kór hirtelen és orvul lepte meg az erős fizikummal rendelkező beteget.

Az egész város őszinte szeretettel fordul a volt polgármester betegágya felé és reméli, hogy dr Bucico Coriolán állapotában rövidesen öröndetes javulás áll be.

Nem kell reklám,

csak jó áru olcsó árban!

Hetiárjegyzék

Vizes pohár csiszolt	5.-
Boros pohár csiszolt	350
Likörös pohár csiszolt	3.-
Vizes kancsó kristály	30.-
Boros palack kristály	30.-
Mély lapos tányér fehér	15.-
Csemege tányér fehér	10.-
Teás, kávé csésze fehér	28.-
Mocca csésze színes	20.-
Teás, kávé készlet színes	400.-
Mosdó készlet színes	450.-
Étkező készlet felszerelve	1500.-

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fra J. Komlós Testvérek
ORADEA NAGYVÁRAD
Gyári raktár, nagykereskedés
Str. N. Iorga (Zöldfa-utca 13.
2822

A KORCSMABAN

— Kidobtak innen valakit ma reggel?
— Nem!
— Akkor igazán nem tudom, hol lehet a Miska?!

Selejtes harisnyák

hibamentes legtinomabb minőségben minden létező színben érkezték

Abrahám

Rimanóczy-utca 4

Mi újság?

Meggyilkoltak egy fascistát, aki Mussolinit le akarta leplezni

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A Quotidien milánói tudósítója érdekes részleteket közöl arról: hogyan gyilkolták meg az olasz fascisták azt az embert, aki az általuk szervezett katalán összeesküvést leplezte. Masteuchinak hívják az illetőt, aki fascista létére beférkőzött Párisban a fascista-ellenes körök bizalmába és ki-leste több titkukat. Amikor a

viselkedése gyanússá vált, megszökött Párisból. Olaszországba szökött, ahol szolgálataért túlnagy árat kért, sőt odáig ment, hogy Mussolinit a fascista titkos rendőrség franciaországi aknamunkájának leplezésével fenyegette meg. Nemsokára ezt a Masteuchit Ravennában, éjnek idején revolverrel és több tördőféssel meggyilkolták.

* **Ma jön haza a rendőrprefektus.** Marcus István rendőrprefektus, aki fontos hivatalos ügyek elintézése végett vasárnap óta Bukarestben tartózkodott, ma délután visszatér Nagyváradra.

* **A Szamosot betiltották.** Bukaresti tudósítónk jelenti: A belügy-miniszter tíz napra betiltotta a szatmári Szamos megjelenését. A betiltás oka egy cikk, amelyet a Szamos, a királyné külföldi útjával kapcsolatban írt.

* **A rendőrbíró hét főtől kezd megkezdni működését.** Rövid pár heti szünet után a nagyvárad rendőrbíró hét főtől megkezdte működését. Több száz akta vár elintézésre, különböző kihágások címén.

* **Felemelik a városi tisztviselők fizetését.** Tulbure György polgármester legutóbbi bukaresti útja alkalmával többek között eljár az illetékes minisztériumokban a tisztviselők fizetésemelésének ügyében. A minisztérium annak idején elvben hozzájárult a polgármester erre vonatkozó előterjesztéséhez. A minisztériumból ma aztán megérkezett a rendelet is, amely az 1927. évi törzsfizetés 15 százalékát július 1-től visszamenőleg engedélyezi.

* **A bécsi operaegyüttes péntek este Don Juanban bucsuzik.**

* **Rendőrségi krónika.** A maga nemében páratlan feljelentés érkezett a rendőrséghez. Panaszos előadja, hogy 20.000 leit azzal adott át M. G. nevű megbízottjának, hogy divatárúkat vásároljon érte. A vidéki panasztevő — ugymond — teljesen meg volt elégedve az árukkal, de utóbb rájött, hogy megbízottja Kovács Testvérek cégtől a vásárlás után 1000 lei készpénzt kapott a lapokból kiollózott cégszerű utalványokért, s azt panaszos magának követeli. A rendőrség azzal utasította el panasztevőt, hogy mindenkinek jogában áll az utalványokat a lapból kiollózni és a Kovács Testvérek cégnél készpénzre beváltani. Utalvány a 3-ik oldalon.

* **Elfogtak egy nemzetközi betörőt.** Marosán polgári ruhás rendőrnek a nagypiac téren tegnap délelőtt igen gyanúsak tűnt föl egy teljesen lerongyolódott, zülölött, piszkos fiatalember. Igazolásra szólította fel az illetőt, aki egy Szép Béla névre szóló, Kolozsváron kiállított iparigazolványt mutatott fel. Marosán ezzel nem elégedett meg és a fiatalembert felkísérte a rendőrségre. Azonnal telefonáltak Kolozsvárra és akkor derült ki, hogy az illető Andréa Károly, Budapestről nemrégiben megszökött betörő, aki Szép Béla lánál kapott alkalmazást. Néhány nappal ott tartózkodás után a pénztárból nyolc ezer lej készpénzt emelt ki és a falról pedig leacsaszította gazdájának iparigazolványát. A Borodi-csoport most Andréa előélete után nyomoz.

* **Özvegy Feldman Mártonné** Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 30., ajánlja elsőrendű női leány, fiú divatszalonját.

* **Husz házat temetett el Nizza mellett a leomló föld.** Nizzából táviratozzák: A Nizza mellett Roquillierben tegnap borzalmas szerencsétlenség történt. A napok óta tartó felhőszakadás következtében a felázott talaj megcsuszamlott és a földcsuszamlás husz házat maga alá temetett. A nyomban megindult mentési munkálatok során egyre több halottat szedtek ki a romok alól és az eddigi jelentések husz halottról számolnak be.

* **Zenekedvelő és különösen zeneművelő olvasóink** figyelmét felhívjuk az idei Morávetz zene-albumra, amelyek úgy tartalom, mint kiállítás dolgaiban messze felülmúlják úgy a tavalyi albumokat, mint az összes eddigi kiadványokat. A zongora-album pld. 115 oldalas, vaskos kötet, 55 elsőrangú zenedarabot tartalmaz, izléses kiállításban. Ára 240 lej. — Az új hegedű-album ára 120 lej. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában, Oradea-Mare; a fent megrendeléseket azonnal, ajánlva portómentesen intézzük.

* **Hét év óta vízzel él egy asszony.** Lisszabonban, Portugália fővárosában csodájára járnak egy asszonynak, aki hét év óta csak vízzel él. Nem eszik semmit ez az asszony, akinek a megvizsgálására most egy tudományos expedíció utazott le Londonból.

Leépítjük árainkat!

Divatos brocát-cipők 460.-- és 550.-- lei
Trottőr szürke naco-cipők .. 665.-- lei

Míg a készlet tart!

Derby

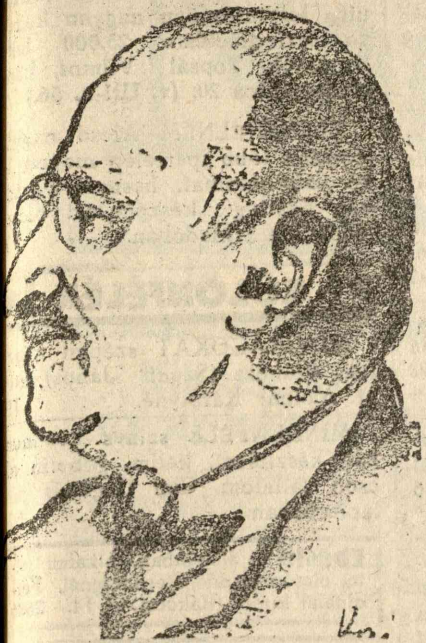
cipőgyár r. 1.

fiókjai:

Str. Avram Iancu 5
(Kossuth-utca)

Str. Nicolae Iorga 7
(Zöldfa-utca)

Kelen Béla meghalt

Megint elment valaki, aki ennek a városnak színt, elevenséget és karaktert adott. — Kelen Béla, ez a táradhatatlan, lelkes kisémbert, aki az utóbbi évek minden közéleti megmozdulásának élén állott, Kelen Béla, az Ipartestület Hiteleszövetkezetének igazgatója, halott. Jóságos, szelíd arcán végérvényesen megszilárdult a jószág, a zsidókórház egyik szobájában immár örökre megnyugodott az az ember, aki a közért való munkálkodásban sohasem tudott nyugodni.

Kelen Béla azok közé a kevesek közé tartozott, akiknek közéleti szereplését nem a hiúság és nem is az anyagi előnyök reménye vezette. Ha valaki a puritán jelzőt megérdemelte, az ő volt, aki minden tisztességtelenséget gyűlölt és minden megalkuvást utált. ...

Emléksünk: a szinügyi bizottságban sokszor, amikor a nagyváradi magyar színjátszás érdekei forogtak kockán, Kelen Béla volt az egyetlen, aki fölemelte a szavát a magyar-ellenes tendenciával szemben. Mert magyar ember volt Kelen Béla, tetőtől-talpig magyar: ezt vallotta és ezt bizonyította egész értékes életében, különösen pedig a legutóbbi évek során. Zsidó voltát sem tagadta meg soha, de zsidó volta mellett, sőt, sokszor annak ellenére is sohasem szűnt meg hangsúlyozni azt, hogy elsősorban magyar, aki az volt és az is maradt — haláláig.

Politikai aktivitása sohasem kívánczolt túl annak a városnak keretein, amelyben élt, s amelyet utolsó pillanatig olyan rajongással szeretett. Kelen Béla nagyváradi volt egészen, s most, hogy meghalt, nagyon, nagyon sokat veszített ez a város.

Egy értékes nagyváradi polgár vészelt el benne, aki nagyon, nagyon hiányozni fog onnan, ahol becsületes, igaz közcélért fog folyni a harc.

Kelen Béla 57 éves volt mindössze. Nagyváradon született, itt is kezdte meg a tanulmányait, majd Budapesten végezte a kereskedelmi iskolát. Miután az érettségit letette, mint magánhivatalnok működött előbb Pesten, majd Nagyváradon, ahol a Szanditz-féle sörraktár főkönyvelője lett. — 1897-ben, amikor Nagyváradon megalakult az Ipartestület Hiteleszövetkezte, meghívták oda cégjegyzőnek. Aztán rövidesen

igazgatója, majd vezérigazgatója lett a Hiteleszövetkezetnek, amelynek élén mindmostanáig működött. Közeleti munkásságának megbecsüléseként sokáig tagja volt Nagyvárad törvényhatósági bizottságának nemkülönben a szinügyi bizottságának is, amelyben az impériumváltozás után is helyett kapott. Mint könyvelő is kiváló szakember hírében állott. Elnöke volt a nagyváradi könyvelői kamarának és bonyolult peres ügyekben sokszor hívták a bírósághoz, mint szakértőt. Ugyszólván minden jótékonyági, kulturá-

lis és társadalmi mozgalomnak élén volt. Minden igaz ügyet magáévá tett, mindenkin segített, aki tudott s szegényen halt meg.

Néhány héttel ezelőtt májinfekciót kapott, amelyet műtétrel akartak kiirtani. Barátai lehvíták Budapestről dr. Pólya Jenő egyetemi magántanárt, aki azonban — tekintettel a beteg elgyöngült szervezetére — már nem vállalta az operációt. Tegnap este féltizkor halt meg Kelen Béla, miután az utolsó percig eszméletlenül volt. Halálát ágyánál felesége és legközelebbi hozzátartozói voltak.

Elfogtak a szalontai vonaton egy megszökött váradi rabot

Szökés Magyarországból és vissza a fogházor karjai közé

Emléketes, hogy e hó 12-én, éjszaka a nagyváradi ügyészség fogházából két rab, Nagy József és Tulács József felfurángos módon megszökött. Az ügyészség a szökés után nyomban távirati uton elfogató parancsot bocsájtott ki a két szökevény ellen, akiket azonban nem sikerült kézrekeríteni. Tegnap hajnalban aztán a fogház egyik ügyes fegyőrije, Igna Dimitriu lefűlte a szökevények egyikét, Nagy Józsefet, akit erősen megvasálva beszállított az ügyészség fogházába. Dr. Sovrea Valér vezetőügyész nyomban valótóra fogta a szökevény rabot, aki beismerő vallomásában elmondta szökésének és elfogatásának részleteit. A beismerő vallomás

alapján ma reggel az ügyészség elállították

Csáky József hírhedt nemzetközi zsebtolvajt, aki a foglyoknak segítségére volt a szökésben és egy napon keresztül rejtette őket Vasile Conta (Halász) utca 42. szám alatti lakásának padlásán.

Nagy József és társa a fogházból való szökésük után Csáky lakására mentek, akivel a fogházban ismerkedtek meg. Csáky rögtön felvitte őket a padlásra és rájuk zárta az ajtót. Itt voltak másnap hajnalig, majd a sötétségben

átszöktek a határon Magyarországra,

ahol újabb bűncselekményt akar-

tak elkövetni. Tervük azonban nem sikerült és tekintve, hogy Nagy Józsefnek Magyarországon négy esztendő ki nem töltött fegyházbüntetése van, jónak látta a visszatérést.

Tegnap hajnalban visszaszöktek, azonban nem jöttek be a városba, hanem az össi-i állomás környékén bujdosnak és várták az Arad felé induló vonatot, mert újabb működési helyüket Aradra akarták áttenni. Ezzel a vonattal igyekezett haza éjjeli szolgálatából Igna Dimitriu fogházor. — Mikor a vonat Össibe ért, Nagy József és társa felszálltak egy harmadosztályú kocsiba. A fogházor azonnal felismerte Nagyot, azonban nem szólt neki, hanem értesítette a vonatkisérő személyzetet, hogy legyenek segítségére a szökevények ártalmatlanná tételénél. Mikor a vonat Szalonta közelébe érkezett a fogházor hirtelen odalépett a szökevényekhez és harsány hangon rájuk kiáltott:

— A törvény nevében letartóztatom!

Nagy József nem ellenkezett, megtörtén adta meg magát sorsának és akadozva így szólt:

— Én vagyok az Igna úr, megadom magamat.

Ezalatt azonban a másik alak, akit a sötétben a fogházor nem ismert fel, leugrott a vonatról és eltűnt a sötétben. Nagy Józsefet erősen megvasálva behozták Váradra és azonnal letartóztatták. Csákyt és feleségét lapunk zárta-
kor hallgatja ki dr. Sovrea vezető-ügyész és kihallgatásuk után előreláthatólag őket is le fogják tartóztatni.

A mai

zürichi nyitás

BUKAREST 28750

BERLIN ... 12310 PARIS 1820
NEW-YORK 51875 PRAGA 153650
LONDON . 251525 B.PEST 7212—
BECS . . . 7312 MILANO 2170—

x Utlevél és vizumügyekben a Hegedüs Hirlapiroda mindenkinek szívesen szolgál felvilágosítással.

MONTECARLO TITKAI

A világ legnagyobb játékklubja — A nyári szezon tiszta jövedelme 130 millió frank — Ahol senkise fizet, mindenki keres

A montecarlói játékkaszinó vezetősége most hozta nyilvánosságra a nyári szezon mérlegét, amely egy egész kis vaskos kötetet tesz ki.

Ez a füzet igen tanulságos adatokat tartalmaz és betekintést enged a világ legnagyobb játékklubjának titkaiba. Kiderül belőle, hogy a montecarlói játékkaszinó a világ legaktívabb vállalkozása. A játékjövdelemből nemcsak az egész várost tartják fenn, hanem az állam költségvetésének is nagyrészt ebből fedezik.

Köztudomásu, hogy

a montecarlói és környéki lakosok egyetlen fillér adót sem fizetnek,

minden kiadást a kaszinó fedez. És még ez is csak igen csekély részlete annak a jövedelemnek, amely a játékból származik.

A nyári szezon egyébként lanya-
ha időszak, mégis 130 millió frank tiszta nyereséget értek el az összes kiadások levonása után. Ez az összeg négy millió frankkal több, mint az elmúlt téli szezon eredménye.

A kaszinónak rengeteg sok alkalmazottja van és pedig nemcsak a játékkasztalok mellett, hanem a vendégek között is. Óriási fizetésekét huznak, némelyiknek több jövedelme van, mint bármelyik francia miniszternek. Ezenfelül még a vendégektől is keresnek, mert régi szokás, hogy a szerencsés nyerők ajándékokat osztanak ki a klub alkalmazottjai között. Valóságos babona uralkodik a játéktérmekekben arról, hogy aki töb-

bet ajándékoz, még többet nyerhet

Erdekes, hogy a játékkaszinó, amely részvénytársasági alapon működik, óriási osztalékokat fizet. A részvények névértéke 500 frank, de az évi osztalék meghaladja a 730 frankot.

Uri szabóságomat

elsőrendű szövetekkel kibővítettem, amelyből az idő előrehaladottsága miatt

igen jutányos árban készítek

elsőrangú ruhákat és télikabátokat. Nagybecsű megrendelőimet értesítem, hogy

ingyen

készítek minden 15-ik megrendelőnek sorshuzás utján általa választott anyagból egy öltönyt vagy télikabátot 3191

BOBITAN uriszabó Parc Eminescu (Ezr. Emléktér) 26.

65 lei

Die Dame

Hegedüs Hirlapirodában.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állást keresőknek 50 % engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésért külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

A „Nagyvárad Estilap” apróhirdetéseit mindennap kiragasztjuk a városi hirdetési oszlopokon és táblákon

LEVELEZÉS

JEGYESEM! Igen sok dolgot kellett elhallgatnom, sajgó szívvel hagytalak el. Jövő héten korán jövök, úgy-e boldogságom pótoljuk? Bánatosan utaztam. Millió csókkal Osi. 790

„SZIVARVANY”, ott leszek. 787

ÜZLETHELYISÉG lakással kiadó. Wilson (Füzes) utca 16. sz.

PARIS. Ne várd szombatot, mert csak elsején, szűrdán a gyorsul indul Z. Levelet írt. Csókolunk. 799

LAKÁS

BUTOROZOTT hónapos szobák 1 vagy 2 személyre, 1400 leitől központban azonnalra kaphatók. Bővebbet Metropol szálloda portásánál. 524

ÜZLETHELYISÉG a Vitéz Mihály (Nagypiac) téren forgalmas helyen kiadó. Cim Oroszlán gyógytár, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 14. 762

KIADÓ Ciorogariu püspök (Uri) utcán üzlet szabóságra, 1000 lei havonta. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022 788

INTELLIGENS, komoly fiatal ember a központban, feltétlen uri háznál butorozott szobát keres. Cimet Hegedüs hirlapirodába kér. 796

KÖZPONT közelében kettő szoba, minden mellékhelyiségekkel azonnal beköltözhető, sürgősen kiadó. Iroda, Pável-utca 5.

ADÁS-VÉTEL

GOBELIN himzést vállalkoz. — Gyönyörű mintájú gobelin kép eladó. Cim Hegedüs hirlapirodában. 640

KERESZTHUROS, rövid zongorát csakis kitérő gyárimányt, használt, de jókarban levőt keresek. Cim Hegedüs hirlapirodában. 793

KISEBB és nagyobb ládák állandóan kaphatók. Hilária (Pece) utca 20. 795

MEGBIZASOM van 297 házra, hallatlan olcsón szállók, földdek, lakások. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 789

MILTON: Elvesztett Paradicsom című könyvet megveszem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 744

CIPÓT legolcsóbban vásárolhatunk Feketénél, Vlahuta (Szent János) utca 3. 713

KARCSU, közepertmetre, csaknem új, előkelő szabótól való elegáns uriruha és egy szmokingot helyettesítő öltöny olcsón eladó. Cim a Hegedüs hirlapirodában.

MOLNAR Ferenc: Józsi és egyéb kis komédiák című könyvet magas áron megvételre keresem. Cim a Hegedüs hirlapirodába. 601

ERDŐS Renée: Nagy sikoly és Santerra biboros című könyvet megvételre keresem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 661

EGY csukott olajos gumarkereke, nagyon szép kocsit eladó. — Klein Móránál, Poetul Goga (Baross) utca 11. 753

Dr Bauer Bernhard: „A Nő” című könyvet megveszem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 747

AZ ESTILAP 1925. 262-es és 1926 augusztus 3-iki számát keresi a kiadóhivatal. 782

ALKALMAZÁS

MINDENES leány kis családhoz azonnal fölvetetik. Dr Ioan Cioradas (Vizvezeték) utca 64. 794

MINDENES szakácsnőt, feltétlenül, komoly megbízhatót, jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek, nagy fizetéssel. Jelenkezni Hellas rt. Egyesülési (Szent László) tér 12. Holdas templom mellett. 798

DIVATSZALONBA elsőrangú szabásznő magas fizetéssel (direktrise) felvétetik. Ajánlatot „Prak-szisom van” jelígre a Hegedüs Hirlapirodába. 791

SZOBALÁNYNAK ajánlkozik fiatal lány. Cimet Hegedüs hirlapirodába kér. 797

FIATAL, gyermektelen házaspár, házmesteri állást keres. Cim a kiadóban. 792

VASARI árusítók kerestetnek, kik a vidéket is látogatják, kalendáriumok árusítására. Jelenkezni a Hegedüs hirlapirodában. 716

EGY mindenek szakácsnét, szobaleány mellé, jó fizetéssel december elsejére fölveszek Klein Móránál, Poetul Goga (Baross) utca 11. szám. 754

JOBBA főzőnő uriházakhoz ajánlkozik. Decebal (Vitéz) utca 25. Nagynénál. 639

R ellet, gobelin és keilmfestést vállalkoz. Sablonpapír nagy választékban Str. Caragiale (Nyárfa-u.) 8. sz. alatt szemben a kapuval.

INC. ATLAN

HAZHELYEK Wilson (Füzes) utca folytatásában nagyon kedvező részletfizetésre 25.000 leit kaphatók. Topsál Vilmos, Lázár György-utca 20. (v. Uri-u. 56.)

ELCSERÉLNÉM Alesd nagy lakomáson több ipartelep mellett lévő üzletházamat, hasonló várakozó. Esetleg készpénzért olcsóbban eladó. Cim a kiadóban. 77

KÜLÖNFÉLÉK

MÜVIRAGOKAT szépen készítenek. Vlahuta (Szent János) utca 21. Molnár Károlyné. 71

MINDENFÉLE színes kézimunkák készítését, keilm, gobelin olcsón vállalom. Cim Hegedüs hirlapirodában. 67

Ebédő új állapotban, alkalmi vétel olcsón eladó. Sternbergnél, Ferdinand király (Rákóczi-ut 14. 2686

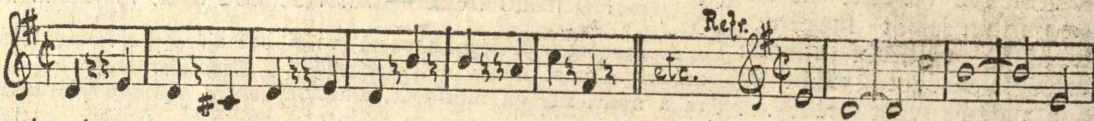
Lábtörölők (cocus)

nagy választékban kaphatók Stern S. Endre festék és kefeáru üzletében, Strada N. Iorga (Zöldfa-utca) 10. 2406

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

6 igazi világláger!

KISKOMÁROM, NAGYKOMÁROM... (CHARLESTON - FOX)

RO-RO-ROXI... (CHARLESTON - FOX)

ESTRELLA TANGO

DON PEDRO (LA BARCELONA) CHARLESTON

PIQUE DAME TANGO

SZEVILLA (6/8 ONESTEP)

Hegedüs Hirlapirodában Vidékre elküldjük.